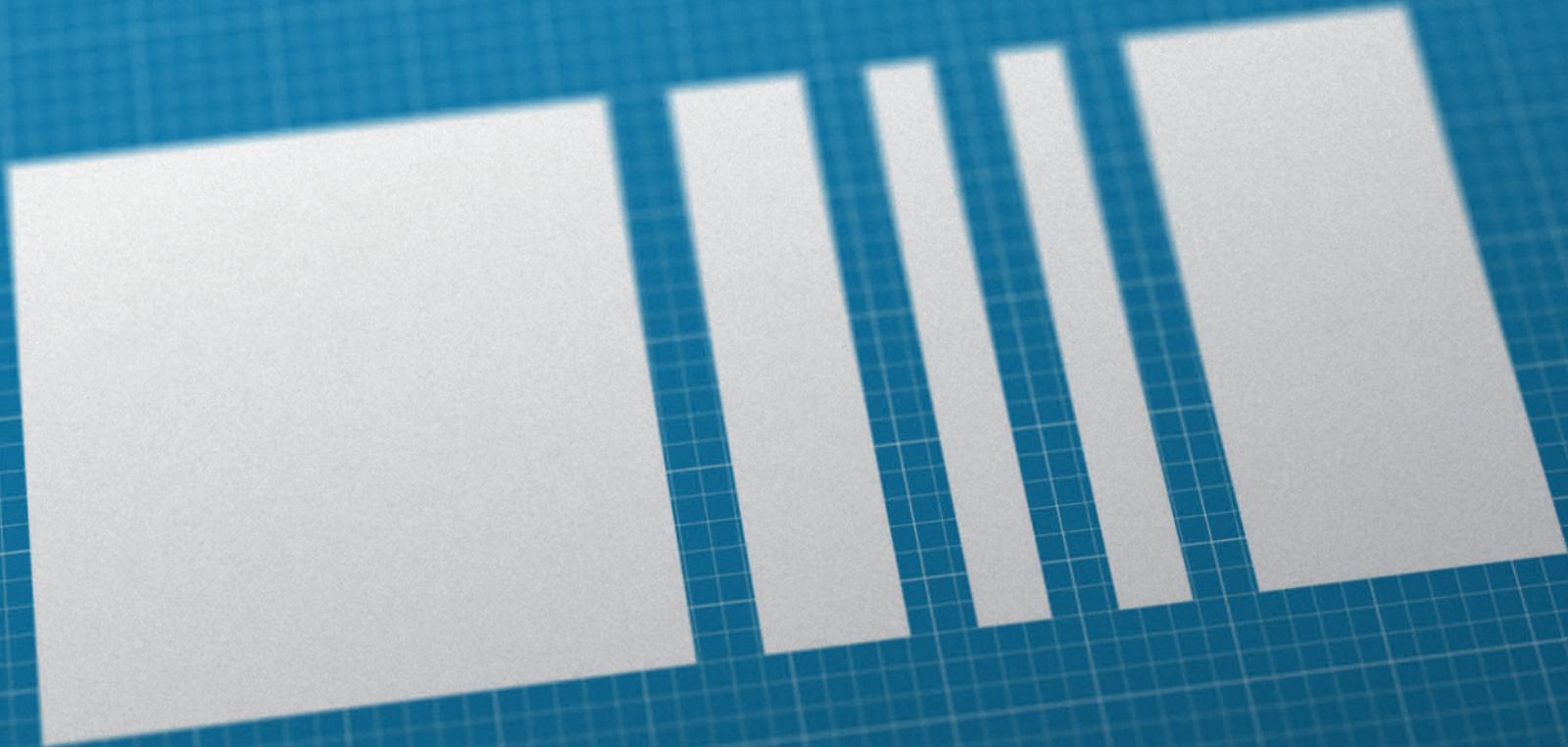




Hrvatski
audiovizualni
centar
Croatian Audiovisual Centre



**Nacionalni program promicanja
audiovizualnoga stvaralaštva
2010.-2014.**

uredili

Hrvoje Hribar
Sanja Ravlić

izdavač

Hrvatski audiovizualni centar,
Zagreb studeni 2010.

dizajn

Šesnić&Turković

tiskara

Sveučilišna tiskara d.o.o.

naklada

600

ISSN 1847-8786

**pred-
govori**

Kreativne industrije - doprinos gospodarstvu

Hrvatska kultura obogaćuje se desetljećima kreativnošću svojih audiovizualnih djelatnika, a u vremenu u kojem danas živimo upravo audiovizualna umjetnost postaje jedan od najživljih segmenta umjetnosti koji doživljava najveće promjene kako u tehnologiji svog nastajanja tako i u smislu distribucije i dostupnosti. Tehnološka konvergencija kojoj svjedočimo čini audiovizualne sadržaje dostupnijima nego ikada prije, ali u isto vrijeme i fragilnjima nego ranije.

Očuvanje i promicanje kulturne raznolikosti jedan je od prioritetnih ciljeva hrvatske kulturne politike, a s posebnom osjetljivošću ovaj cilj se artikulira za područje audiovizualnih djelatnosti. Nacionalni program promicanja audiovizualnog stvaralaštva strateški je dokument koji daje pregled osnovnih smjernica te je nastao u okviru Hrvatskog audiovizualnog centra institucije osnovane kako bi postala stožernom ustanovom za promociju hrvatskog audiovizualnog stvaralaštva, onako kako je to zacrtano Zakonom o audiovizualnim djelatnostima.

U razdoblju koje je pred nama važno je osigurati punu provedbu Zakona i strateških dokumenata kako bi se postigli osnovni ciljevi, a to je u prvom redu očuvanje stabilne audiovizualne proizvodnje. Potrebno je raditi na kvalitetnoj distribuciji unutar Hrvatske, ali i kroz međunarodne posebno europske mreže i inicijative. Hrvatsku čeka projekt digitalizacije kinoprikazivačkog sektora što otvara mogućnosti ravnomjernijeg razvoja kinoprikazivačke mreže diljem Hrvatske. Kroz zajedničke inicijative Ministarstva kulture, Hrvatskog državnog arhiva, HAVC-a i ostalih partnera bit će važno nastaviti unaprjeđivati zaštitu, restauraciju i prezentaciju hrvatske audiovizualne baštine.

Kreativne industrije, a audiovizualne djelatnosti najvažniji su dio kreativnih industrija, značajno doprinose hrvatskom gospodarstvu baš kao što je to slučaj i u državama Europske unije. Reforma medijskog zakonodavstva kao jedan od važnih ciljeva uključila je zahtjev za primjerenim tretmanom djela hrvatskih autora u prostoru elektroničkih medija što predstavlja temelj za razvoj propulzivne audiovizualne industrije. Ovaj će proces biti zaokružen pokretanjem izvoza filmskih usluga kako kroz potporu izvoza djela hrvatske audiovizualne proizvodnje, tako i kroz sustav potpora koji će Hrvatsku učiniti konkurentnom za privlačenje stranih produkcija i koprodukcija.

Ministar kulture
mr. sc. Božo Biškupić



Audiovizualno

Iako pojam audiovizualnoga pripada svakodnevnomu govoru, mnogi ga još uvijek ne razumiju u potpunosti. U današnje doba konvergencije, djelatnost koja se zasniva na pokretnoj slici ima mnoštvo sastavnica i pretinaca. Riječ 'audiovizualno' je izmišljena da bi ih ujedinila.

Prije 60 godina govorilo se o 'filmskoj industriji'.

Prije 40 o 'filmskoj i TV industriji'.

Prije 30 o 'filmskoj i TV industriji, uključujući video'.

Kako je razvojem novih tehnologija ovaj niz poprimao šire konotacije, kreiran je jedinstven leksem – 'audiovizualno'.

Nacionalna strategija promicanja AV stvaralaštva dotiče raznorodna područja: televizijsku, kinematografsku i multimediju praksu s pridruženim elementima internetskih servisa, a na obzoru je i mobilna telefonia, platforme za razonodu i dr. Kad bi se željela obuhvatiti svekolikost AV djelatnosti, u svim njezinim specifičnostima, nastala bi knjiga babilonskih razmjera.

Nacionalna strategija AV stvaralaštva fokusira pozornost na onaj dio av djelatnosti i onaj skup AV djela koji su, u kulturnom ili gospodarskom smislu, od strateške važnosti za RH. Time ovaj program dobiva priliku za izricanje jasnih i dosežnih ciljeva.

Strategija promatra sveukupnu AV djelatnost iz iste one perspektive iz koje djeluje HAVC, središnje nacionalno tijelo nadležno za audiovizualno područje.

Ovim planom HAVC preuzima prirodnu odgovornost za njegovo provođenje.

Bitan preduvjet uspješne provedbe programa, uz potuzetnost HAVC-a, predstavljat će politička volja države, bez čije energije HAVC nema provedbenu moć.

Uređeni audiovizualni krajobraz možemo ugledati promatrajući Francusku, zemlje Beneluksa i Skandinavije. Pomažu i sjećanja na RH od prije tridesetak godina, kad je komercijalna AV djelatnost bila značajna izvozna (a ne kao danas isključivo uvozna) djelatnost, a vrijedna hrvatska i europska AV kultura dio svakodnevice hrvatskih građana.

Usklađivanje regulative s europskom normom ne proizvodi samo po sebi sklad s europskim praksom i kulturnim standardom europskih građana.

Želimo li audiovizualni sektor dovesti na europsku razinu, potreban je rad, ozbiljan trud čitave zajednice te, dakako, program. Jedan se upravo nalazi pred Vama.

predsjedavajuća Hrvatskog audiovizualnog vijeća
Vera Robić Škarica



Sadržaj

- 10 Uvod
- 14 Strateški ciljevi
- 16 1. Održanje i razvoj proizvodnje, distribucije, prikazivanja, elektronske difuzije te promidžbe audiovizualnih djela

 - 17 1.1. Proizvodnja
 - 22 1.2. Distribucija
 - 26 1.3. Kinoprikazivaštvo
 - 30 1.4. Promidžba
 - 34 1.5. Elektronska difuzija
 - 38 1.6. Referalno-dokumentacijska djelatnost
- 40 2. Širenje filmske i općenito audiovizualne kulture te specifičnih znanja vezanih uz audiovizualno stvaralaštvo
- 42 3. Očuvanje audiovizualne baštine i unaprjeđenje dostupnosti kulturno vrijednoga domaćeg i svjetskog naslijeđa
- 44 4. Poticanje ulaganja u domaći film, filmsku industriju i izvoz filmskih usluga
- 47 Ružičaste stranice: planirana postignuća
- 51 Zaključak

uvod

Temelji

Nekoliko mjeseci nakon znamenite pariške projekcije braće Lumière 1896. godine projektor i film stižu u Zagreb. Od drugoga svjetskog rata razvija se značajna filmska industrija, a Hrvatska je pokrivena mrežom kinematografa. Nastaju bitna igrana, dokumentarna i eksperimentalna djela, zagrebačka animacija stječe svjetsku reputaciju, Televizija Zagreb vodeća je u Jugoslaviji, a Jadran film postaje globalno važan proizvodno-servisni studio.

Devedesetih godina okolnosti rata i porača uzrokuju stagnaciju. Kinomreža i Jadran film loše prolaze u procesu privatizacije, a tadašnja javno poticana produkcija oscilira kvalitetom.

Proteklo desetljeće

U nedavnom razdoblju hrvatski film doživljava afirmaciju u svim rodovima i žanrovima. Usvojivši europske profesionalne modele i nove produkcijske vještine, uz integraciju u Eurimages i Program MEDIA te uključivanje u regionalne i svjetske mreže suradnje, domaća audiovizualna proizvodnja vraća ugled u domovini i postiže rezultate na istaknutim svjetskim festivalima.

Kvartovska i gradska kina se donekle nadomeštaju višedvoranskim kompleksima, državna televizija se transformira u javnu, a dva inozemna koncesionara pokreću privatne kanale s nacionalnim dosegom signalima.

U tom razdoblju Vlada RH predlaže vrlo suvremen Zakon o audiovizualnim djelatnostima, koji Sabor jednoglasno prihvata: utemeljen je HAVC.

Rješenjima ovoga Zakona uspostavljen je nov model suradnje svih sastavnica audiovizualnoga sektora, na dvostruku, kulturnu i gospodarsku, korist naše zemlje. Model je obuhvatan, demokratičan, prosvijećen, ali i osjetljiv.

Aktualno stanje

Čitav širi audiovizualni sektor našao se u poteškoćama koje ugrožavaju opisane uspjehе i otežavaju našoj zemlji da kapitalizira svoje potencijale te da se okoristi javnim naporom uloženim u obnovu audiovizualne djelatnosti.

Novi model se usvaja neočekivano sporo, zbog različitih subjektivnih i objektivnih razloga. Kriza televizijskoga tržišta uzrokovana padom oglašavanja ometa poziciju nacionalnih televizija u ovom projektu.

HRT, koji je u ranijem razdoblju bio proizvodno vezan uz hrvatski film, ulazi u tržišno nadmetanje s komercijalnim sektorom te od 2006. u igranoj proizvodnji kao glavna mjerila preuzima količinu i cijenu. Načela izvrsnosti i izvedbene vrijednosti time padaju u drugi plan. U proizvodnji dokumentarnih televizijskih naslova, uključivo naslova namijenjenih djeci i mladima, izvjestan je deficit i nerazmjer u odnosu na potrebe javnosti i kreativne potencijale sredine.

S druge strane, komercijalne televizije i ostali zakonski obveznici uplaćivanja sredstava još se nisu uključili u djelovanje HAVC-a, niti kao njegovi obveznici, niti kao korisnici njegovih usluga, ali sudjeluju u radu Audiovizualnoga vijeća u svojstvu članova.

Domaća kulturno vrijedna audiovizualna proizvodnja, a osobito kinematografski film, nedovoljno sudjeluje u domaćim TV programima, bilo kao sadržaj, bilo kao javna tema.

U uvjetima multipleksa, a dijelom i zbog prethodno opisanih okolnosti, domaći i europski film bilježe nedovoljnu repertoarnu zastupljenost, u smislu udjela u ukupnoj gledanosti.

Ukupan broj gledatelja također je znatno manji od europskoga prosjeka, uvezvi u obzir razmjer po broju stanovnika.

Zbog sve manjih subvencija hrvatski se igrani film uspješno prilagođuje manjim budžetima – orientacijom na artistički minimalizam. Time ne ugrožava svoj međunarodni ugled, ali se ne uspijeva približiti publici, niti kao takav, niskobudžetni, može osigurati materijalni opstanak filmskih djelatnika i autora.

Kulturni standardi i baština

U RH se podjednako osjećaju i nedostatci u općoj razini audiovizualnih znanja, odnosno u standardu audiovizualne kulture. Razlozi se kriju u manjkavostima medijskoga poretka, infrastrukturnim nedostatcima, kao i nedostatnoj zastupljenosti filma u općem obrazovanju djece i mladeži.

Za poticanje filmske kulture, u trenutku kad je obnova znanja o filmu potrebnija no ikada, manjka prvenstveno – klasični film.

Klasični hrvatski film je velikim dijelom nerestauriran, a kamoli digitaliziran ili raspoloživ na novim formatima. Nedostupnost hrvatskoga kinotečnog blaga ne zakida samo hrvatsku javnost za dodir s domicilnim filmskim vrijednostima već nas odvaja od slike vlastite prošlosti pridonoseći ukupnomu memorijskom deficitu hrvatskoga društva. Hrvatska kinoteka nalazi se u neodgovarajućem finansijskom i institucionalnom položaju te, unatoč naporima, nema mogućnosti ispuniti ovu prazninu. Rješavanje ovih okolnosti valja promatrati kao prioritet.

Nacionalna ekonomija AV sektora

S obzirom na ograničene kapacitete domaćega i regionalnog tržišta, hrvatska audiovizualna proizvodnja trajno je zavisila, zavisi i zavisiće od javnih izvora finansiranja, kako u kinematografskome, tako velikim dijelom i u televizijskome dijelu proizvodnje. U tome je Hrvatska srodnna mnogim srednjoeuropskim i skandinavskim zemljama sliče veličine, koje uspješno razviju svoju filmsku i televizijsku djelatnost.

Koliko je god audiovizualna djelatnost po svojoj naruči nekomercijalna, u njezinu okrilju postoji potencijalno snažno dohodovno mjesto – producijski servis.

Međunarodni interes za hrvatski film posljedica je njegove izvrsnosti, ali i dodatnoga psihološkog elementa: znatiželje za sredinu o kojoj se nedovoljno zna. Konjunktura međunarodnoga zanimanja za hrvatski film nacionalna je prilika za afirmaciju i legitimaciju hrvatskoga društva i njegovih vrijednosti u razdoblju ulaska u EU.

Dohodovna mogućnost

Osamdesetih godina SRH je izvozeći producijske usluge nerijetko ostvarivala godišnju zaradu veću od ukupnih javnih izdataka za filmsku i televizijsku proizvodnju.

Ova tradicija već dvadeset godina čeka da je Hrvatska revitalizira.

Niti jedna vlada RH nije donijela mјere za poticanje ulaganja u domaći film, filmsku industriju i izvoz filmskih usluga. Druge zemљe jesu, na našu štetu. Na poslovnim mapama europske filmske industrije, a osobito servisnih centara, koje su sve više konsolidirane, zasad nema Hrvatske i ostaje malo vremena za popravak takvoga stanja.

Potencijali i zadaće

Teško je reći koji je od dvaju audiovizualnih potencijala Republike Hrvatske veći: onaj kreativni ili onaj industrijski, financijski svakako unosniji.

Smisao je ovoga teksta da posluži kao temelj za razvijanje mјera koje će osigurati realizaciju tih nacionalnih potencijala.

Jadran film je prije trideset godina ostvarivao promet od 70 milijuna dolara godišnje. Preračunato u današnje cijene usluga, to je otprilike 100 milijuna eura.

Uz minimalnu skrb za ovo područje moguće je (vjerojatno uz pomoć djelatnosti nekih drugih filmskih tvrtki) ubirati dobar dio te svote.

Stvaralački prodror domaćega filma (igranog, dokumentarnog, animiranog, eksperimentalnog) bio bi još učinkovitiji da je praćen odgovarajućim budžetima, promidžbom i oglašavanjem. HAVC-u, odnosno javnomu sustavu, potrebna je potpora u dosljednome provođenju Zakona o audiovizualnim djelatnostima.

Legitimacijska vrijednost

Međunarodni interes za hrvatski film posljedica je njegove izvrsnosti, ali i dodatnoga psihološkog elementa: znatiželje za sredinu o kojoj se nedovoljno zna.

Konjunktura međunarodnoga zanimanja za hrvatski film nacionalna je prilika za afirmaciju i legitimaciju hrvatskoga društva i njegovih vrijednosti u razdoblju ulaska u EU.

Obrana nacionalne kulturne politike od opisanih domaćih poteškoća kušnja je zrelosti naše zajednice. Konsolidacija audiovizualnoga područja jedan je od preduvjeta za stabilizaciju hrvatskih kapilarno povezanih kulturnih industrija (3,2% BDP-a u 2006.) te za ukupni razvoj hrvatskoga društva.

Zaključak

Na području audiovizualnoga stvaralaštva Hrvatska raspolaže tradicijskim temeljem, kreativnim i kadrovskim potencijalom, snažnim strukovnim udrugama, kvalitetnim zakonskim okvirom te Hrvatskim audiovizualnim centrom kao središnjim upravnim i stručnim tijelom. Poteškoće, koje smo opisali kao značajne, proizlaze iz krize televizijskih kuća te naročito iz nedostatka političkoga razaznavanja stvarnih problema sektora koji obuhvaća televizijsku, kinematografsku i drugu audiovizualnu proizvodnju.

**AUDIOVIZUALNOMU SEKTORU POTREBNA JE ODLUČNA JAVNA POTPORA
KAO I ZAJEDNIŠTVO OKO NACIONALNE STRATEGIJE.
RH U PREDSTOJEĆEM RAZDOBLJU MORA POSTIĆI SLJEDEĆE REZULTATE:**

- osigurati zakonite financijske priljeve HAVC-u
- povećati broj kinogledatelja hrvatskoga i europskog filma te zastupljenost tih djela u TV - programima
- riješiti status Hrvatske kinoteke i osigurati obnovu i promidžbu hrvatske filmske baštine
- osigurati sustav olakšica za filmsku proizvodnju i potaknuti snažan izvoz filmskih usluga
- poduprijeti digitalizaciju kino dvorana kako bi se omogućila kompatibilnost sa svjetskim tržištem, te osigurao status domaćeg filma u preuređenoj kino-mreži

STRATEŠKI CILJEVI U AUDIOVIZUALNOME SEKTORU:

1. održanje i razvoj proizvodnje, distribucije, prikazivanja, elektronske difuzije te promidžbe kulturno vrijednih audiovizualnih djela
2. širenje filmske i općenito audiovizualne kulture te specifičnih znanja vezanih uz audiovizualno stvaralaštvo
3. očuvanje audiovizualne baštine i unaprjeđenje javne dostupnosti kulturno vrijednoga domaćeg i svjetskog naslijeđa
4. poticanje ulaganja u domaći film, filmsku industriju i izvoz filmskih usluga

1. ODRŽANJE I UNAPRJEĐENJE PROIZVODNJE, DISTRIBUCIJE I PRIKAZIVAŠTVA, ELEKTRONSKЕ DIFUZИJE TE PROMIDŽBE AUDIOVIZUALNIH DJELA

1.1. Proizvodnja kulturno vrijednih audiovizualnih djela

Proizvodnja – posebni ciljevi:

- povećati ukupan obujam sredstava raspoloživih za sufinanciranje produkcije u užem smislu rječi za sve filmske vrste i rodove;
- povećati broj sufinanciranih filmova i razinu sufinanciranja po pojedinačnom filmu, vodeći posebnu skrb o debitantima;
- ohrabriti i konkretnim mjerama intenzivirati sudjelovanje hrvatskih filmskih djelatnika u međunarodnim koprodukcijama.

Proizvodnja – načini ostvarenja postavljenih ciljeva:

U razdoblju od natječaja za sufinanciranje Ministarstva kulture 2006. godine do natječaja za sufinanciranje filmske proizvodnje Hrvatskoga audiovizualnog centra 2008. godine došlo je do značajnoga smanjenja razine odobrenih sredstava po pojedinačnom filmu – naročito kad je riječ o dugometražnim igranim filmovima (uključujući i debitantske). Povećanje broja odobrenih naslova za sufinanciranje nije pratilo adekvatno održanje razine sufinanciranja koja jamči izvedivost na temelju minimalnih principa profesionalnosti. Do lipnja 2010., 18 mjeseci nakon objavljivanja rezultata natječaja za sufinanciranje audiovizualne proizvodnje u 2008. godini, od ukupno 11 odobrenih naslova realizirana su samo tri dugometražna filma (od kojih je jedan debitantski).

- osigurati učinkovito provođenje Zakona o audiovizualnim djelatnostima, odnosno prikupljanje sredstava za rad i aktivnosti Hrvatskoga audiovizualnog centra. Uspostavom naplate obveza triju nacionalnih televizija i hrvatskih telekomunikacijskih tvrtki povećat će se iznos sredstava namijenjenih audiovizualnoj proizvodnji, a HAVC će imati regularni okvir za obavljanje raznolikih funkcija;

- otvoriti/redefinirati druge linije/izvore sufinanciranja audiovizualne proizvodnje (uz Hrvatski audiovizualni centar kao izvor):

- a. sustavnim ulaganjem televizija u hrvatski film povrh zakonske obveze: putem otkupa licencije za prikazivanje i/ili koproducijskoga ulaganja u pravom smislu rječi, bilo da se radi o izravnim ili neizravnim ulaganjima;
- b. uvođenjem paketa poreznih poticaja za audiovizualnu proizvodnju;
- c. financiranjem iz središnjega proračuna Hrvatskoga audiovizualnog centra po principu match fundinga regionalnih inicijativa koje pridonose razvoju proizvodnje, distribucije, prikazivaštva, elektronske difuzije te promidžbe audiovizualnih djela na lokalnoj i regionalnoj razini, a time posredno i na nacionalnoj razini;

- povećati ukupnu godišnju svotu predviđenu za dugometražne igранe, dokumentarne i animirane koprodukcije s manjinskim hrvatskim udjelom na 15% ukupne godišnje svote namijenjene audiovizualnoj produkciji kako bi se hrvatske filmske djelatnike što učinkovitije uključilo u sustav međunarodnih koprodukcija:

- aktivno raditi na održavanju i provedbi već postojećih, ali i na poticanju novih strateških inicijativa u okviru suradnje s regionalnim i međunarodnim partnerima;

- otvoriti javni poziv za razvoj scenarija i razvoj projekta te u tu svrhu osigurati najmanje 7% ukupnih godišnjih sredstava predviđenih za audiovizualnu produkciju.

DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI - ODOBRENO NA JAVNOM POZIVU 2006. (iznosi direktnih davanja MK i HRT)

naslov	autor	producent	preliminarni troškovnik	odobreno MK	MK%	HRT izravna	HRT%	MK+HRT	MK+HRT%	status*
Nije kraj	Vinko Brešan	Interfilm	-	4.200,000	-	2.000,000	-	6.200,000	-	realiziran
Iza stakla	Zrinko Ogresta	Interfilm	-	4.100,000	-	2.000,000	-	6.100,000	-	realiziran
Drvo života	Zoran Tadić	Sava	-	3.000,000	-	600,000	-	3.600,000	-	odustalo
Tri priče o nespavanju	Tomislav Radić	Korugva	-	3.000,000	-	300,000	-	3.300,000	-	realiziran
Ničiji sin	Arsen A. Ostojić	Alka film	-	3.500,000	-	1.500,000	-	5.000,000	-	realiziran
Kradljivac uspomena	Vicko Ruić	Vizija	-	3.000,000	-	800,000	-	3.800,000	-	realiziran
Moram spavať anđele	Dejan Aćimović	D.A. film	-	2.000,000	-	800,000	-	2.800,000	-	realiziran
Caruso	Lordan Zafranović		-	1.500,000	-	600,000	-	2.100,000	-	upitan
debitantski										
Crnci	Z. Jurić / G. Dević	Kinorama	-	2.700,000	-	400,000	-	3.100,000	-	realiziran
Duh babe Ilonke	Tomislav Žaja	Formula film	-	2.000,000	-	1.000,000	-	3.000,000	-	predpripreme

DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI - ODOBRENO NA JAVNOM POZIVU 2007. (iznosi direktnih davanja MK i HRT)

naslov	autor	producent	preliminarni troškovnik	odobreno MK	MK%	HRT izravna	HRT%	MK+HRT	MK+HRT%	status*
2 sunčana dana	Ognjen Sviličić	Maxima film	9.502,0468	3.200,000	34 %	1.100,000	12 %	4.300,000	46 %	Pula 2010.
U zemlji čudesa	Dejan Šorak	Interfilm	7.886,590	4.200,000	53 %	1.600,000	20 %	5.800,000	73 %	realiziran
Kenjac	Antonio Nuić	Propeler film	6.092,530	3.200,000	53 %	800,000	13 %	4.000,000	66 %	realiziran
Lea i Darija	Branko Ivanda	Ars septima	12.183,831	4.200,000	34 %	1.600,000	13 %	5.800,000	47 %	u postprodukciji
Neka ostane među nama	Rajko Grlić	Mainfraime	8.479,993	3.500,000	41 %	1.300,000	15 %	4.800,000	56 %	realiziran
Pace kojeg je pojelo more	Hrvoje Hribar	Fiz	9.897,652	3.200,000	32 %	1.100,000	11 %	4.300,000	43 %	predprodukcija
Čovjek ispod stola	Neven Hitrec	Interfilm	8.057,420	3.200,000	40 %	1.100,000	14 %	4.300,000	54 %	realiziran
Metastaze	Branko Schmidt	Tele film	10.551,200	3.400,000	32 %	1.600,000	15 %	5.000,000	47 %	realiziran
debitantski										
Vjerujem u anđele	Nikša Sviličić	Proactiva	3.412,892	1.000,000	29 %	400,000	12 %	1.400,000	41 %	realiziran
Sedamdeset i dva dana	Daniilo Šerbedžija	Interfilm	4.490,590	1.100,000	24 %	400,000	9 %	1.500,000	33 %	Pula 2010.

* listopad 2010.

DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI - ODOBRENO NA JAVNOM POZIVU 2008. (iznosi direktnih davanja HAVC i HRT i postoci tih davanja prema preliminarnom troškovniku filma)

naslov	autor	producent	preliminarni troškovnik	odobreno HAVC	HAVC%	HRT izravna	HRT%	HAVC+HRT	HAVC+HRT %	status*
Majka asfalta	Dalibor Matanić	Kinorama	8.297.473	3.600,000	43%	-	-	-	-	Pula 2010.
Kotlovina	Tomislav Radić	Korugva	7.656.971	3.000,000	39%	-	-	-	-	Pula 2010.
Visoka modna napetost	Filip Šovagović	Zona sova	7.043,000	2.700,000	38%	-	-	-	-	predprodukcija
Zapamtite Vukovar	Fadil Hadžić	Alka film	-	1.000,000	-	-	-	-	-	Pula 2009.
Debitantski										
Prevoditeljica	B. Čakić-Veselić	Interfilm	5.972,532	2.100,000	35%	-	-	-	-	predprodukcija
Drugi	Ivana Juka	4 film	7.098,000	2.200,000	30%	-	-	-	-	predprodukcija
Šuma summarum	I.G. Vitez	Kinorama	8.307,070	2.000,000	24%	-	-	-	-	Pula 2010.
Koko i duhovi	Daniel Kušan	Kinorama	9.042,350	2.200,000	24%	-	-	-	-	produkcija
Hitac	Robert Orhel	Kinorama	7.996,604	2.000,000	25%	-	-	-	-	predprodukcija
Vidovgrad	Milić/Pavličić/Rukavina	Maxima film	10.157,950	1.900,000	18%	-	-	-	-	predprodukcija
Noćni brodovi	Igor Mirković	Studio dim	7.297,000	1.800,000	24%	-	-	-	-	predprodukcija
Djeca jeseni	Mladen Dizdar	Corvus film	6.546,751	1.800,000	27%	-	-	-	-	predprodukcija
Zagrebačke priče	grupa autora	Propeler film	-	300,000	-	-	-	-	-	Pula 2009.

DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI - ODOBRENO NA JAVNOM POZIVU 2009. (iznosi direktnih davanja HAVC i HRT)

naslov	autor	producent	preliminarni troškovnik	odobreno HAVC	HAVC%	HRT izravna	HRT%	HAVC+HRT	HAVC+HRT %	status*
Halimin put	Arsen A. Ostojić	Arkadena	6.500,648	4.600,000	71%	-	-	-	-	
Mirni ljudi	Ognjen Sviličić	Maxima film	7.050,305	4.300,000	61%	-	-	-	-	
Cvjetni trg	Krsto Papić	Ozana film	6.791,155	4.500,000	66%	-	-	-	-	
Most na kraju svijeta	Branko Ištvančić	Artizana	6.820,345	4.500,000	66%	-	-	-	-	
Ljubavni život domobrana	Pavo Marinković	Alka film	5.808,380	1.600,000	28%	-	-	-	-	
Obrana i zaštita	Bobo Jelčić	Spiritus movens	5.513,913	4.600,000	83%	-	-	-	-	Pula 2009.
Debitantski										
Sonja i bik	Vlatka Vorkapić	Interfilm	7.028,720	2.800,000	40%	-	-	-	-	
Svinjari	Ivan Livaković	Fos film	7.963,021	2.800,000	35%	-	-	-	-	

* listopad 2010.

MANJINSKE KOPRODUKCIJE - IGRANI FILM

	2006.	2007.	2008.	2009.
ukupno sredstva manjinske koprodukcije	1.200,000	1.310,000	1.250,000	3.609,000
broj odobrenih naslova	5	6	4	4
minimalno po koprodukciji	200,000	60,000	250,000	700,000
maksimalno po koprodukciji	300,000	300,000	450,000	1.236,000

*podaci za dva od ukupno četiri godišnja roka prijave

KRATKOMETRAŽNI IGRANI FILM	2006.	2007.	2008.	2009.
ukupna odobrena sredstva za kratkom.igr. film	870,000	590,000	980,000	2.080,000
broj odobrenih naslova - kratki metar	5	4	10	10
minimalno odobreno po projektu	70,000	140,000	30,00	80,000
maksimalno odobreno po projektu	240,000	160,000	160,000	390,000

DOKUMENTARNI FILM	2006.	2007.	2008.	2009.
ukupna odobrena sredstva za dokumentarni film	1.620,000	3.900,000	2.300,000	3.832,173
ukupan broj odobrenih naslova	9	17	33	20
broj odobrenih naslova - kratki metar	6	11	-	15
broj odobrenih naslova - dugi metar	3	6	-	3
broj odobrenih naslova - koprodukcije	-	-	4	2
minimalno po projektu - kratki metar	120,000	60,000	-	35,000
maksimalno po projektu - kratki metar	240,000	160,000	-	300,000
minimalno po projektu - dugi metar	240,000	1.500,000	-	245,000
maksimalno po projektu - dugi metar	240,000	150,000	-	678,000

ANIMIRANI FILM	2006.	2007.	2008.	2009.
ukupna odobrena sredstva za animirani film	2.394,400	5.965,000	2.976,000	3.200,000
ukupna sredstva za animirani film - kratki metar	2.394,400	2.465,00	2.976,000	3.200,000
ukupna sredstva za animirani film - dugi metar	0	3.500,000	0	0
ukupna minutaža - kratki metar	58	56	67	109
ukupna minutaža - dugi metar	0	80	0	0
po minuti animiranog filma - kratki metar	41,282	44,017	44,417	29,357
po minuti animiranog filma - dugi metar	0	43,750	0	0
broj odobrenih naslova - kratki metar	10	8	13	14
broj odobrenih naslova - dugi metar	0	1	0	0
minimalno po projektu - kratki metar	119,200	130,000	103,000	80,000
maksimalno po projektu - kratki metar	450,400	420,000	500,000	410,000
minimalno po projektu - dugi metar	0	3.500,000	0	0
maksimalno po projektu - dugi metar	0	3.500,000	0	0

EKSPERIMENTALNI FILM	2006.	2007.	2008.	2009.
ukupna odobrena sredstva za eksperimental. film	1.560,000	1.450,000	1.790,000	1.390,000
broj odobrenih naslova - eksperimentalni film	16	13	15	19
minimalno po projektu - eksperimentalni film	44,000	40,000	80,000	40,000
maksimalno po projektu - eksperimentalni film	160,000	190,000	170,000	95,000

Proizvodnja – prioriteti u financiranju:

- proizvodnja svih filmskih vrsta i rodova;
- proizvodnja debitantskih filmova;
- međunarodne filmske koprodukcije s manjinskim hrvatskim udjelom;
- razvoj scenarija i razvoj projekta.

1.2.Distribucija kulturno vrijednih audiovizualnih djela

Distribucija hrvatskoga filma u hrvatskoj – posebni cilj:

- povećati zastupljenost hrvatskoga filma u domaćim kinima i njegovu ukupnu javnu 'vidljivost'.

1.2.1. DISTRIBUCIJA HRVATSKOGA FILMA U HRVATSKOJ

STANJE - Hrvatski film u zadnjih nekoliko godina širi svoj međunarodni ugled, o čemu svjedoče brojne nagrade na međunarodnim filmskim festivalima, no na domaćem terenu gubi publiku. Udio domaćega filma u ukupnoj gledanosti u hrvatskim kinima iznosio je 2009. godine 1,6%, što je daleko ispod europskoga prosjeka za tu istu godinu, koji je iznosio 26,7%.

TRŽIŠNI UDIO FILMOVA PRIKAZANIH U HRVATSKIM KINIMA PO ZEMLJI PODRIJETLA

	domaći	europski	US	ostali
a 2003.	1,10%	-	-	98,90%
a 2004.	3,10%	-	-	96,90%
a 2005.	1,70%	-	-	98,30%
a 2006.	9,10%	-	-	90,90%
a 2007.	2,35%	-	-	98,65%
b 2008.	1,16%	14,30%	82,60%	1,96%
b 2009.	1,52%	14,80%	82%	1,50%

a – prema udjelu u broju gledatelja

b – prema udjelu u utršku na kinoblagajnama

*podatci 2003. – 2007. godine: OSTALI – sve osim domaćega filma

Načini ostvarenja posebnoga cilja:

- finansijskom potporom distribuciji i promidžbi domaćega filma u Hrvatskoj;
- potpisivanjem sporazuma između distributera, HAVCA i producenata o uvjetima te načinu distribucije i prikazivanja domaćih djela;
- zadržavanjem povlaštene stope PDV-a na kinouznicice;
- poticanjem repertoarne raznovrsnosti hrvatskoga filma u smislu zastupljenosti dječjeg, povjesnog i žanrovskog filma;
- poticanjem digitalne distribucije domaćega filma u cilju povećanja broja raspoloživih kinokopija za distribuciju domaćega filma;
- predstavljanjem hrvatskoga filma putem svih medija ostvarujući posebne povlaštene uvjete promidžbe i marketinga (netržišni posebni uvjeti);
- provođenjem mjera za širenje audiovizualne kulture u sustavu komplementarnih djelatnosti;
- poticanjem pojavitivanja domaćega filma u programima domaćih televizija;
- poticanjem školskoga sustava na veću prisutnost komponente audiovizualnoga obrazovanja u osnovnim i srednjim školama.

1.2.2. DISTRIBUCIJA HRVATSKOGA FILMA U INOZEMSTVU

Raste broj hrvatskih filmova koje međunarodni festivali pozivaju u svoje natjecateljske programe. Rezultati međunarodne prodaje i distribucije, međutim, mogli bi biti znatno bolji. U međunarodnu promociju domaćih naslova valja uključiti komercijalne prodajne agente (sales agents) radi profesionalnog vođenja prodaje filma distributerima i TV kanalima.

Također vrijedi napomenuti kako u zaključku komparativnoga istraživanja o cirkulaciji europskih filmskih koprodukcija i 100% nacionalnih filmova koje je proveo Europski filmski opservatorij 2008. godine stoji da europske koprodukcije 'putuju bolje' od stopostotnih nacionalnih filmova i prikazuju se na dvostruko više tržišta negoli filmovi koji su u potpunosti nacionalni. Jednako tako 77% svih koprodukcija prikazuje se na najmanje još jednom nenacionalnom tržištu u usporedbi s 33% u potpunosti nacionalnih filmova. Europske koprodukcije imaju prosječno 2,7% više gledatelja nego njihovi domaći parnjaci. Što se tiče broja gledatelja koje ostvaruje neki film, nenacionalna su tržišta važnija za europske koprodukcije negoli za stopostotne nacionalne filmove. U pogledu ukupnoga broja gledatelja, na nenacionalnim tržištima oni iznose 41% kod koprodukcija, a 15% kod filmova koji su u potpunosti nacionalni.

HRVATSKA – PODRIJETLO PREMIJERNO PRIKAZANIH FILMOVA 2003. – 2009.

godina	HR	DE	FR	GB	IT	ost. EU	uk. EU	US	ostali	ukupno
2003.	12	2	4	9	1	8	36	146	14	196
2004.*	56	5	31	18	3	14	127	330	20	477
2005.*	47	7	40	25	1	28	148	447	39	634
2006.*	22	31	80	27	7	33	200	533	50	783
2007.*	15	32	72	47	9	31	209	313	68	590
2008.	6	-	-	-	-	23	29	141	5	175
2009.	6	-	-	-	-	29	35	127	3	165

*podatci za razdoblje 2004. – 2007. godine uključuju reprizne filme i filme objavljene na videu.

BROJ GLEDATELJA U ZEMLJAMA EU PREMA ZEMLJI PORIJEKLA FILMA

regija	2005	2006	2007	2008	2009
us	62,5%	63,4%	62,6%	65,6%	67,1%
Europski filmovi ukupno	24,6%	27,9%	28,1%	28,2%	26,7%
EUR uključujući koprodukcije s us	1,3%	5,6%	7,5%	4,4%	4,2%
dugi	2,6%	3,2%	1,8%	1,8%	2,0%

Europski filmovi prema zemlji porjekla

	2005	2006	2007	2008	2009
FR Francuska	9,2%	10,6%	8,4%	12,1%	8,7%
GB Ujedinjeno Kraljevstvo	3,9%	2,8%	5,6%	2,3%	3,9%
IT Italija	2,9%	3,0%	3,8%	3,6%	3,0%
DE Njemačka	3,2%	4,8%	3,8%	3,6%	4,1%
ES Španjolska	2,3%	2,8%	2,1%	1,6%	1,9%
drugi EUR Ostale europske zemlje	3,1%	3,9%	4,6%	5,0%	5,1%

Izvor: Europski audiovizualni observatorij - Baza podataka *Lumiere*

Distribucija hrvatskoga filma u inozemstvu – posebni cilj:

- povećati cirkulaciju hrvatskoga filma na inozemstvu.

Distribucija europskoga i svjetskoga filma u Hrvatskoj – posebni cilj:

- povećati zastupljenost nekomercijalnoga europskog i svjetskog filma u hrvatskim kinima.

Distribucija – posebni ciljevi:

- povećati zastupljenost hrvatskoga filma u domaćim kinima i njegovu 'vidljivost' kod publike;
- povećati distribuciju hrvatskoga filma u inozemstvu;
- povećati zastupljenost europskoga i svjetskoga filma u hrvatskim kinima.

Distribucija hrvatskoga filma u inozemstvu – načini ostvarenja postavljenoga cilja:

- putem finansijske potpore distribuciji hrvatskoga filma u inozemstvu;
- povećanjem broja međunarodnih koprodukcija (većinskih i manjinskih) u kojima sudjeluje Hrvatska.

1.2.3. DISTRIBUCIJA EUROPSKOGA I SVJETSKOGA FILMA U HRVATSKOJ

Europski i svjetski film bilježe u posljednjih nekoliko godina nedovoljnu repertoarnu zastupljenost u hrvatskim kinima.

Distribucija europskoga i svjetskoga filma u Hrvatskoj – načini ostvarenja postavljenoga cilja:

- potporom distribuciji europskoga i svjetskoga filma u Hrvatskoj, osobito medijskim akcijama i većom dostupnošću javnih informacija o vrijednim djelima suvremene filmske umjetnosti;
- poticanjem digitalne distribucije europskoga i svjetskoga filma u cilju smanjenja troškova i povećanja raspoloživoga broja kinokopija za distribuciju europskoga i svjetskoga filma.

Distribucija – načini ostvarenja postavljenih ciljeva:

- finansijskom potporom distribuciji domaćega filma u Hrvatskoj;
- finansijskom potporom distribuciji hrvatskoga filma u inozemstvu;
- finansijskom potporom digitalnoj distribuciji;
- povećanjem broja međunarodnih koprodukcija (većinskih i manjinskih) u kojima sudjeluje Hrvatska;
- finansijskom potporom distribuciji europskoga i svjetskoga filma u Hrvatskoj.

Distribucija – prioriteti u financiranju:

- namjenski fond potpore distribuciji domaćega filma u Hrvatskoj;
- namjenski fond potpore distribuciji hrvatskoga filma u inozemstvu;
- namjenski fond potpore distribuciji nekomercijalnoga europskog i svjetskog filma u Hrvatskoj.

1.3. Kinoprikazivaštvo

BROJ GLEDATELJA, UTRŽAK NA KINOBLAGAJNAMA, CIJENA KINOULAZNICE 2003.- 2009.

	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.*
broj gledatelja u milijunima	2	3	2	3	2	3	3
utržak na kinoblagajnama u milijunima HRK	46	65	49	62	59	76	84
utržak na kinoblagajnama u milijunima €	6	8	7	8	8	11	12
prosječna cijena kinoulaznice	3	3	3	3	3	3	4

*privremeni podaci

BROJ KINA, KINODVORANA, BROJ SJEDALA I BROJ STANOVNIKA PO KINODVORANI 2003.-2009.

	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.*
broj kinodvorana	142	147	123	103	114	112	117
broj kina						70	71
broj sjedala u kinima	48,045	48,161	41,103	34,957	37,404	34,201	-
broj stanovnika po kinodvorani	31,287	30,216	36,129	43,135	38,958	39,611	-

*privremeni podaci

BROJ DVORANA U KINIMA S JEDNOM DVORANOM, NEKOLIKO DVORANA I U MULTIPLEKSIMA 2007.-2009.

	2007.	2008.	2009.
u kinima s 1 dvoranom	74	61	61
u kinima s više dvorana	40	51	56

POSTOTAK UKUPNOG BROJA KINODVORANA U MULTIPLEKSIMA (8+)

	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
koncentracija dvorana	-	-	24,19%	25,64%	25,64%

BROJ DVORANA/KINA OPREMLJENIH ZA DIGITALNU PROJEKCIJU 2004.-2010.

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
broj dvorana	0	0	0	0	7	7	8
broj kina	0	0	0	0	6	6	6
opremljeno za 3d projekciju	0	0	0	0	-	-	-
od toga u višedvoranskim kinima i multipleksima	0	0	0	0	7	7	8
od toga u kinima s jednom dvoranom	0	0	0	0	0	0	0

Nakon što smo 2008. godine u odnosu na prethodnu, 2007., zabilježili osjetno povećanje broja posjeta kinema, taj je broj 2009. godine ponovno stagnirao. Ukupni utržak na kinoblagajnama povećao se 2009. u odnosu na 2008. godinu, ali on je prvenstveno rezultat povećanja prosječne cijene kinoulaznice. U Hrvatskoj je broj godišnjih posjeta kinu po glavi stanovnika i daje među najnižima u Europi i iznosi 0,7%.

U uvjetima sve češćega otvaranja multipleksa u Hrvatskoj domaći i europski te svjetski nekomercijalni filmovi bilježe sve manju repertoarnu zastupljenost, i to ne samo u pogledu udjela u ukupnoj gledanosti već i fizičke zastupljenosti na kinoreertoaru.

Pojava i uspjesi hollywoodskih 3D blockbustera (Avatar, Alica u zemlji čудesa) rezultirali su znatnim povećanjem broja kinodvorana opremljenih za digitalnu projekciju u Europi, pri čemu Hrvatska nije izuzetak. Godine 2010. Hrvatska raspolaže s 8 digitalnih projekcijskih dvorana (svih 8 opremljeno je 3D tehnologijom) u sklopu 6 višedvoranskih kina.

Ove su činjenice pojačale zabrinutost manjih europskih kinoprikazivača za koje je prelazak na digitalnu tehnologiju preskup. Istovremeno postoji i bojan da će plimni val američkih 3D blockbustera 'istisnuti' europske filmove s kinoreertoara. Suočene s ovakvim razvojem situacije, javne institucije na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini pokušavaju već određeno vrijeme iznaći nazučinkovitije načine finansijske potpore manjim kinoprikazivačima pri prelasku s konvencionalnoga na digitalno prikazivanje, bilo da se radi o javnoj potpori putem modela VPF-a (Virtual Print Fee) ili o izravnom ulaganju pojedinih država u digitalizaciju kinomreže osnivanjem posebnih nacionalnih fondova za potporu digitalizaciji kinodvorana. Neke su od tih shema zaživjele s manjim ili većim uspjehom na razini pojedinih država, ali se još uvijek očekuju zaključci javne konzultacije što ju je provela Europska komisija, koji će zacrtati smjer kretanja njezine buduće politike, kao i konkretan prijedlog inicijative krovne mrežne organizacije Europa Cinemas. U svakom slučaju jasno je da bez očuvanja raznovrsnosti kina i raznolikosti repertoara u europskim kinima neće biti moguće promicati principe europske i svjetske kulturne raznolikosti.

Kinoprikazivaštvo – posebni cilj:

- povećati i očuvati raznovrsnost kina te raznolikost repertoara u hrvatskim kinima, posebice tijekom nadolazećega općeg prelaska na digitalnu tehnologiju prikazivanja.

Kinoprikazivaštvo – načini ostvarenja postavljenoga cilja:

- potporom hrvatskim kinoprikazivačima u cilju očuvanja i promicanja što raznovrsnijega kinoreportoara;
- poticanjem raznolikih oblika suradnje između subjekata u kinoprikazivačkom sektoru;
- uspostavom učinkovita modela pomoći kinoprikazivačima pri prelasku s konvencionalnoga na digitalno prikazivanje;
- zadržavanjem povlaštene stope PDV-a na kinoustanice.

Kinoprikazivaštvo – prioriteti u financiranju:

- fond namjenske potpore hrvatskim kinoprikazivačima u svrhu očuvanja i promicanja što raznovrsnijega kinoreportoara;
- fond strukturne pomoći kinoprikazivačima i posredovanje pri povoljnim kreditima za obnovu postojećih tehničkih resursa u kinoprikazivačkome sektoru te posebice pri prilagodbi nezavisnoga kinoprikazivačkog sektora tijekom nadolazeće posvemašnje digitalizacije kina.

UTRŽAK NA BLAGAJNAMA I BROJ GLEDATELJA - EU 27 + ostale europske zemlje

zemlja	Utržak na kinoblagajnama (u milijunima Eura) ¹			Broj gledatelja (u milijunima)			Udio nacionalnih filmova		izvor podataka
	2008	2009	2009/8	2008	2009	2009/8	2008	2009	
	PRIVREMENI PODACI			PRIVREMENI PODACI			PRIVREMENI PODACI		
Zemlje članice EU (EU 27)									
AT Austrija	104,3	130,6	25,2%	51,6	18,4	17,8%	5,6%	8,0%	FAFO/ÖFI
BE Belgija - procjena	128,0	-	-	21,9	22,6	2,9%	10,0%	7,9%	INS/SGA(og)
BG Bugaska	9,8	12,9	31,5%	2,8	3,2	12,2%	2,4%	1,6%	National Film Center
CY Cipar - procjena	6,0	-	-	0,9	0,9	3,9%	-	-	Min. Cult./Media Salles
CZ Česka	48,8	50,1	2,5%	12,9	12,5	-3,3%	39,6%	25,6%	Ministry of Culture/UFD
DE Njemačka	794,7	976,1	22,8%	129,4	146,3	13,1%	26,6%	27,4%	FFA
DK Danska	121,8	137,9	13,2%	13,2	13,9	5,2%	32,3%	17,3%	Danmarks Statistics/DFI
EE Estonija	7,3	7,5	3,4%	1,6	1,8	9,2%	7,3%	2,0%	Estonian Film Fundation
ES Španjolska - procjena	619,3	667,8	7,8%	107,8	109,5	1,5%	13,2%	16,0%	ICAA
FI Finska	54,5	58,0	6,4%	6,9	6,7	-2,4%	23,2%	15,0%	Finnish Film Fundation
FR Francuska	1141,7	-	-	190,0	200,9	5,7%	45,3%	37,1%	CNC
GB Ujedinjeno Kraljevstvo	1067,4	1185,4	11,1%	164,2	173,5	5,6%	31,1%	16,5%	UKFC/CAA/Nielsen EDI
GR Grčka	94,7	104,5	10,4%	11,8	12,3	3,9%	-	-	MEDIA Salles/OBS
HU Mađarska	39,5	44,5	12,6%	10,4	10,6	2,4%	11,4%	9,3%	Natioanl Film Office
IE Irska - procjena	126,1	124,6	-1,2%	18,2	17,7	-3,2%	2,0%	0,2%	csa/Nielsen EDI/IFB
IT Italija ²	644,5	676,1	4,9%	111,6	11,2	-0,4%	28,2%	24,4%	cch/ANICA/Cinetel/OBS
LT Litva	11,5	-	-	3,3	3,4	3,2%	5,5%	0,1%	baltic Films
LU Luksemburg	8,0	8,9	10,9%	1,1	1,2	4,0%	-	-	CNA/Media Salles/OBS(o8)
LV Latvija	9,8	8,3	-15,7%	2,4	1,9	-17,4%	6,8%	4,3%	National Film Centre
NL Nizozemska	165,1	200,9	21,7%	23,5	27,3	16,0%	17,9%	17,4%	NFF/NVB & NVF
PL Poljska	155,3	193,4	24,5%	33,8	39,2	16,1%	24,1%	21,5%	boxoffice.pl
PT Portugal	69,9	73,8	5,6%	16,0	15,7	-1,7%	2,5%	2,7%	ICA
RO Rumunjska - procjena	14,4	23,5	63,7%	3,8	5,3	39,0%	3,6%	2,3%	Centrul National al Cinematografei
SE Švedska	131,2	160,5	22,3%	15,3	17,4	13,5%	20,4%	32,7%	Swedish Film Institute
SI Slovenija	9,6	11,7	21,4%	2,4	2,8	15,5%	4,3%	1,9%	Slovenian Film Fund
SK Slovačka	11,8	16,9	43,8%	3,4	4,1	23,3%	16,1%	12,4%	Slovak Film Institute
EU 27 - ukupna procjena	5600,0	6271,0	12%	925,3	981,1	6%	-	-	European Audiovisual Observatory
druge europske zemlje									
CH Švicarska	131,3	152,0	15,7%	14,3	15,3	6,7%	3,0%	3,4%	OFS
HR Hrvatska	10,5	11,5	8,8%	3,3	3,3	-0,2%	2,7%	1,6%	cbs / Croatian Audiovisual Centre
IS Island	9,8	8,1	-16,8%	1,6	1,7	7,1%	10,8%	10,3%	Iceland Cinema Now
NO Norveška	114,4	119,1	6,9%	11,9	12,7	6,8%	22,4%	20,6%	Film & Kino
RU Rusija	564,1	527,5	-6,5%	123,9	138,5	11,8%	25,7%	23,9%	Russian Film Business Today
TR Turska	158,0	142,3	-9,9%	38,5	36,9	-4,1%	58,3%	50,9%	Sinema Gazatesi / obs

Izvor: Europski audiovizualni observatorij - Baza podataka Lumiere

1 nacionalne valute po srednjem tečaju
2 podaci za 2009. godinu po procjeni Europskog audiovizualnog observatorija.

1.4.Promidžba audiovizualnih djela

Hrvatski se filmovi u pogledu općih finansijskih uvjeta proizvodnje pretežno ubrajaju u 'nebudžetne' i 'niskok budžetne' filmove. Tržišni udio hrvatskih filmova na domaćim kinoblagajnama stagnira na vrlo niskoj razini već nekoliko godina, a 'vidljivost' domaćega filma u hrvatskoj javnosti nije na zadovoljavajućoj razini. Nasuprot tomu broj hrvatskih filmova koje međunarodni filmski festivali pozivaju u svoje natjecateljske programe raste. Festivali su najučinkovitiji, a glede troškova vjerojatno i najpovoljniji način pozicioniranja nekoga filma na tržištu pa tu spoznaju slijedi većina europskih producenata, vlasnika prava i svjetskih distributera.

Međunarodni filmski sajmovi povezani s velikim svjetskim festivalima korisni su za uspješan plasman filmova, ali nastup na njima je najučinkovitiji kad se ponuđeni film pojavljuje u službenome programu festivala ili kad je već ostvario dojmljivu festivalsku karijeru (sudjelovanje na prestižnim festivalima, nagrade, pohvale međunarodne filmske kritike).

Promidžba audiovizualnih djela – posebni cilj:

- uspješna i učinkovita promidžba i plasman hrvatskoga filma te hrvatske audiovizualne industrije u zemlji i inozemstvu sa svrhom osnaživanja svijesti o filmu kao značajnom izvoznom proizvodu koji pridonosi promicanju ne samo hrvatske kulture već i hrvatskoga društva i gospodarstva u svjetskim razmjerima.

Promidžba audiovizualnih djela – mjere za postizanje zadanoga cilja:

- jasno definiranje i provođenje sustavne dugoročne međunarodne festivalske politike nastupa hrvatskoga filma na najrelevantnijim svjetskim filmskim festivala;
- jasno definiranje i provođenje sustavne dugoročne prezentacije hrvatskoga filma i hrvatskoga audiovizualnog sektora na najvažnijim svjetskim filmskim sajmovima;
- jasno definiranje strategije promicanja hrvatskoga filma putem svih medija i posebnih povlaštenih uvjeta promidžbe i marketinga (netržišni posebni uvjeti);
- partnerska suradnja s međunarodnim mrežnim promidžbenim organizacijama, filmskim festivalima u zemlji i inozemstvu na profesionalnim edukacijskim i pridruženim profesionalnim platformama;
- aktivno posredovanje pri međunarodnoj festivalskoj distribuciji hrvatskoga filma, njegovoj prodaji stranim kinodistributerima i inozemnim televizijskim kanalima;
- suradnja Hrvatskoga audiovizualnog centra, Ministarstva kulture i Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija u okviru zajedničkih programa predstavljanja hrvatskoga filma u inozemstvu od nacionalnoga interesa prema unaprijed dogovorenim kriterijima i uvjetima s ciljem što učinkovitije prezentacije hrvatskoga klasičnog i recentnog filma u inozemstvu;
- izdavanje relevantnih i ažuriranih publikacija za potrebe predstavljanja hrvatske kinematografije i hrvatskoga audiovizualnog sektora u inozemstvu.

Promidžba audiovizualnih djela – prioriteti u financiranju:

- sudjelovanje hrvatskih filmova i hrvatskih filmskih djelatnika na relevantnim međunarodnim filmskim festivalima;
- prezentacija hrvatskih filmova i hrvatskoga audiovizualnog sektora na važnim međunarodnim filmskim sajmovima;
- godišnje članarine i dodatna programska sredstva za predstavljanje hrvatskoga filma i hrvatskih filmskih djelatnika u sklopu aktivnosti mrežne europske filmske promidžbene organizacije European Film Promotion;
- zajedničke inicijative s međunarodnim i domaćim partnerima na programima prezentacije hrvatske kinematografije i audiovizualnoga sektora u okviru profesionalnih edukacijskih i pridruženih platformi međunarodnih filmskih festivala i manifestacija;
- izdavaštvo za potrebe predstavljanja hrvatske kinematografije i hrvatskoga audiovizualnog sektora u zemlji i inozemstvu.

2010

Berlin International Film Festival

Official Competition Berlinale Shorts

Žuti mjesec, red. Zvonimir Jurić

Official Competition

Na putu, red. Jasmina Žbanić (koprodukcija)

Cannes International Film Festival

Cinefondation

Miramare, red. Michaela Mueller (koprodukcija)

Karlovy Vary International Film Festival

Official Selection – Competition of Feature Films

Neka ostane među nama, red. Rajko Grlić

◎ Best Director Award

◎ Europa Cinemas Label Award

East of the West – Films in Competition

Ostavljeni, red. Adis Bakrač (koprodukcija)

International Film Festival Rotterdam

Bright Future

Kenjac, red. Antonio Nuić

Montreal World Film Festival

Focus on World Cinema

Neke druge priče, omnibus grupe redateljica (koprodukcija)

Montreal Int. Festival of New Cinema

International Panorama

Neka ostane među nama, red. Rajko Grlić

Pusan International Film Festival

World Cinema

Majka asfalta, red. Dalibor Matanić

Mar del Plata International Film Festival

Panorama / Este - East

Neka ostane među nama, red. Rajko Grlić

IDFA - Int. Doc. Festival Amsterdam

Reflecting Images - Panorama

Selo bez žena, red. Srđan Šarenac (koprodukcija)

NAPOMENA: Prikazan je odabir najistaknutijih uspjeha hrvatskih dugometražnih i kratkometražnih filmova na međunarodnim filmskim festivalima visoke kategorije u razdoblju od 2006 do 2010 godine.

Sarajevo Film Festival

Natjecateljski program - dokumentarni film

Mila traži Senidu, red. Robert Tomic Zuber

◎ Nagrada za ljudska prava

Poplava, red. Goran Dević

◎ EDN Talent Grant

Natjecateljski program - kratki film

Žuti mjesec, red. Zvonimir Jurić

◎ Srce Sarajeva za najbolji film

Nespananje ne ubija, red. Marko Meštrović

◎ Posebno priznanje žirija

Sarajevo grad filma

Pametnice, red. Hana Jušić i Sonja Tarokić

◎ Nagrada British Councila i projekta Operacija Kino

Warsaw Film Festival

Discoveries

Neke druge priče, omnibus grupe redateljica (koprodukcija)

Annecy International Animation Film Festival

Official Selection - Short Films

Nespananje ne ubija, red. Marko Meštrović

Moj put, red. Veljko Popović i Svjetlan Junaković

Official Selection - Graduation Films

Miramare, red. Michaela Mueller (koprodukcija)

Out of Competition

Duga, red. Joško Marušić

Clermont-Ferrand Int. Film Festival of Short Film

International Competition

Tulum, red. Dalibor Matanić

Int. Festival of Doc. and Short Film Bilbao

Tulum, red. Dalibor Matanić

◎ Best Film Award

Crossing Europe Filmfestival Linz

Competition

Crnici, red. Goran Dević i Zvonimir Jurić

◎ Grand prix - Best Film Award

2008 / 2009

Cannes International Film Festival

Official Selection - Short Films 2009

Ciao Mama, red. Goran Ondorčić

Semaine de la Critique, Cannes

Competition Short Films 2009

Tulum, red. Dalibor Matanić

Berlin International Film Festival

Eat, Drink, See Movies 2009

Plac, red. Ana Hušman

Panorama 2009

White Lightin', red. Dominic Murphy (koprodukcija)

Karlovy Vary International Film Festival

Official Selection – Competition of Feature Films '08

Iza stakla, red. Zrinko Ogresta

Official Selection – Competition of Feature Films '09

Nije kraj, red. Vinko Brešan

○ Nagrada međunarodnog žirija filmske kritike FIPRESCI

East of the West - Films in Competition 2009

Ničiji sin, red. Arsen Anton Ostojić

Variety Critics' Choice 2009

Buick Riviera, red. Goran Rušinović

International Film Festival Rotterdam 2009

Spectrum: Shorts

Ručak, red. ana Hušman

Pusan International Film Festival

World Cinema 2008

Ničiji sin, red. Arsen Anton Ostojić

World Cinema 2009

Metastaze, red. Branko Schmidt

Montreal World Film Festival

Focus on World Cinema 2009

Metastaze, red. Branko Schmidt

Moscow International Film Festival

Perspectives - Competition Programme 2009

Metastaze, red. Branko Schmidt

IDFA - Int. Documentary Festival Amsterdam

Panorama Reflecting Images 2009

Zajedno, red. Nenad Puhovski

Sarajevo Film Festival

Natjecateljski program -igrani film 2008

Buick Riviera, red. Goran Rušinović

○ Srce Sarajeva za najbolji film

○ Srce Sarajeva za najbolju mušku ulogu - Slavko Štimac, Leon Lučev

○ Nagrada međunarodnog žirija filmske kritike FIPRESCI

Kino Lika, red. Dalibor Matanić

Natjecateljski program - dokumentarni film 2008

Tri, red. Goran Dević

○ EDN Talent Grant

Natjecateljski program -igrani film 2009

Crnci, red. Goran Dević i Zvonimir Juric

Kenjac, red. Antonio Nuić

Natjecateljski program - dokumentarni film 2009

Sevdah, red. Marina Andree

○ Nagrada publike

Natjecateljski program - kratki film 2009

Tulum, red. Dalibor Matanić

○ Srce Sarajeva za najbolji film

Natjecateljski program - kratki film 2009

Ciao Mama, red. Goran Ondorčić

○ Posebno priznanje žirija

Sarajevo grad filma 2009

Oslobodenje u 26 slike, red. Ivan Ramljak i Marko Škobalj (koprodukcija)

○ Atlantic Grupa nagrada

Annecy International Animation Film Festival

Official Selection - Short Films 2008

Morana, red. Simon Bogojević Narath

○ Special Distinction

Ona koja mjeri, red. Veljko Popović

○ Nagrada međunarodnog žirija filmske kritike FIPRESCI

Official Selection - Graduation Films 2009

Mobitel Mania, red. Darko Vidačković

Clermont-Ferrand Int. Film Festival of Short Film

International Competition 2009

Morana, red. Simon Bogojević Narath

Lab Competition 2009

Ona koja mjeri, red. Veljko Popović

Festival Int. de Cinéma Vision du réel, Nyon

Regards Neufs Section

Plati i ženi, red. Atanas Georgijev (koprodukcija)

○ Prize of the Canton Vaud

2006 / 2007

San Sebastian International Film Festival '06

Official Selection - Competition

Karaula, red. Rajko Grlić

Berlin International Film Festival 2007

International Forum of New Cinema

Armin, red. Ognjen Svilicić

Official Competition

Grbavica, red. Jasmila Žbanić (koprodukcija)

○ Golden Bear for Best Film

Karlovy Vary International Film Festival

East of the West - Films in Competition 2006

Dva igrača s klupe, red. Dejan Šorak

East of the West - Films in Competition 2007

Armin, red. Ognjen Svilicić

○ East of the West Award

International Film Festival Rotterdam 2007

Cinema of the World: Time & Tide

Ajde, dan...prodi, red. Matija Kluković

IDFA - Int. Documentary Festival Amsterdam

IDFA Competition for First Appearance 2006

Povratak mrtvog čovjeka, red. Petar Orešković

Tribeca Film Festival

Official Selection - Competition 2006

Dva igrača s klupe, red. Dejan Šorak

Discovery Section 2007

Armin, red. Ognjen Svilicić

Pusan International Film Festival

World Cinema 2007

Armin, red. Ognjen Svilicić

Montreal World Film Festival 2006

Documentaries of the World

Što sa sobom preko dana, red. Ivona Juka

Focus on World Cinema

Put lubenica, red. Branko Schmidt

Clermont-Ferrand Int. Film Festival of Short Film

International Competition 2007

Levijatan, red. Simon Bogojević Narath

○ Best Animated Film Award

○ Youth Jury Mention

goEast – Festival of Central and Eastern European Film

Competition

Što sa sobom preko dana, red. Ivona Juka

○ Documentary Award by the Hertie Foundation

Int. Film Festival Mannheim – Heidelberg

Official Selection - Competition

Trešeta, red. Pavao Marinković i Dražen Žarković

○ The Ecumenic Film Prize

Montpellier Int. Mediterranean Film Festival

Competition

Put lubenica, red. Branko Schmidt

○ Grand Prix - Antigone d'Or

○ Prix JAM de la meilleure musique - Miroslav Škoro

1.5. Elektronska difuzija

Televizijske industrije u Republici Hrvatskoj danas se nalaze na razdjelnici, suočene s tehnološkim promjenama (digitalizacija, internet, IPTV), regulativnim reformama, ograničenjima domicilnoga tržišta i koncepcijskim iskušenjima.

Televizija – temelji

Televizija Zagreb (kasnije HRT) započinje s radom emitiranjem signala na tridesetu obljetnicu Radio-Zagreba, u jesen 1956. Iste godine pokrenute su državne televizije Austrije, Švedske i Španjolske.

Temeljena na vrhunskim inženjerskim, novinarskim, autorskim i izvođačkim ljudskim resursima, HRT (RTZ) desetljećima uspijeva pratiti europske trendove u televizijskoj proizvodnji i održavati visoku izvedbenu i znatnu količinsku razinu proizvodnje.

Dramska serija 'Kuda idu divlje svinje' (koprodukcija Jadran filma i RTZ-a, 1971.) prva je nezavisna televizijska produkcija u istočnoj Europi te jedna od prvih u Europi uopće. Od kasnih sedamdesetih i tijekom osamdesetih godina prošloga stoljeća RTZ (HRT) postaje koproducent, a često i samostalni producent hrvatskih igranih filmova (npr. 'Pucanj' Kreše Golika, 'Ritam zločina' Zorana Tadića, 'Zagrlja' Antuna Vrdoljaka). Dramske serije Televizije Zagreb ostvaruju pak prvenstvo u kompetitivnoj produkciji jugoslavenskih televizijskih centara. Od ranih osamdesetih RTZ (HRT) na temelju Zakona o kinematografiji izravno uplaćuje dio prihoda u nacionalni (republički) fond za kinematografiju, tijelo koje je (bez stvarnoga sljednika) raspушteno početkom 1993. godine.

Uz ovaj doprinos nacionalnoj filmskoj proizvodnji, HRT (RTZ) osamdesetih i devedesetih godina nastupa i kao rasadnik talenata: mjesto na kojem budući autori kinematografskoga igranog i dokumentarnog filma sustavno stvaraju svoje prve radove u okviru Umjetničkoga programa Televizije Zagreb (dramskog, dokumentarnog, dječjeg programa).

Televizija – devedesete

U razdoblju od 1993. do 1996., za vrijeme nepostojaanja državnoga (javnog) mehanizma potpore kinematografiji, ostatci filmske djelatnosti opstaju isključivo zaslugom Dramskoga programa HRT-a i njegova tadašnjega glavnog urednika Ive Štivičića. Televizijski film 'Kako je počeo rat na mom otoku' (redatelj: Vinko Brešan, godina proizvodnje: 1996.) u hrvatskim je kinima pogledalo čak 300.000 gledatelja. Ovaj senzacionalni događaj pamtimo kao novi početak domaće kinematografije te najisplativiju programsku investiciju HRT-a ikad.

U lipnju iste godine HRT osvaja jedno od najvećih međunarodnih priznanja u svojoj pedesetogodišnjoj povijesti – nagradu *Prix Italia* za cijelovečernjiigrani film Zrinka Ogreste Isprani.

PRIKAZ TREDOVA U PROIZVODNJI IGRANOG PROGRAMA HTV-A U RAZDOBLJU 2005. - 2009.

vrste

TELEVIZIJSKI FILM I TELEVIZIJSKE DRAME

	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Volim te	✓				
Trešeta		✓			
Ne pitaj kako		✓			
ukupno televizijski film i televizijske drame	1	2	0	0	0
ukupno naslova televizijski film i televizijske drame 2005. - 2009.					3

SERIJE I MINI SERIJE NA OSNOVU CIF

Libertas		✓			
Duga mračna noć	✓				
Snivaj zlato moje	✓				
Šro je muškarac bez brkova	✓				
ukupno mini serija na osnovu cijelovečernjih igralnih filmova	3	1	0	0	0
ukupno naslova mini serija na osnovu CIF 2005. /09.					4

MINI SERIJE (MANJE OD 6 EPIZODA)

Tužni bogataš			✓		
ukupno mini serije	0	0	0	1	0
ukupno naslova mini serije 2005. - 2009.					1

DRAMSKE SERIJE I SERIJALI (VIŠE OD 6 EPIZODA)

Mamutica				✓	✓
Dobre namjere				✓	
ukupno dramske serije i serijali (više od 6 epizoda)	0	0	0	2	1
ukupno naslova dramske serije i serijali 2005. - 2009.					2

SITCOM/HUMORISTIČNE SERIJE

Luda kuća 1-5	✓	✓	✓	✓	✓
Odmori se, zasluzio si 1-4		✓	✓	✓	✓
Bitange i princeze 1-5	✓	✓	✓	✓	✓
Kazalište u kući		✓			
Stipe u gostima				✓	✓
Zakon					✓
ukupno sitcom/humoristične serije	2	4	3	4	5
ukupno naslova sitcom/humoristične serije 2005. - 2009.					6

SAPUNICE

Ljubav u zaleđu		✓	✓		
Obični ljudi		✓	✓		
Ponos Ratkajevih				✓	
Sve će biti dobro				✓	✓
Dolina sunca					✓
ukupno sapunice	0	2	2	2	2
ukupno naslova sapunice 2005. - 2009.					5

Iz podataka u ovoj tablici očit je trend komercijalizacije proizvodnje igranog programa: povećanje proizvodnje sitcoma i sapunica na uštrb 'tradicionalnih' dramskih formata kao što su televizijski filmovi, televizijske drame, dramske serije i serijali. Tako HTV nije od 2006. do 2009. godine proizveo niti jedan televizijski film ili televizijsku dramu; u razdoblju od 2005. godine do 2009. godine proizvedena je, ako ne računamo mini-serije nastale na osnovu ili usporedo s cijelovečernjim filmovima samo jedna mini-serija; nije proizveden niti jedan dramski serijal te su proizvedene samo dvije dramske serije s više od 6 nastavaka, obje kriminalističkog žanra. Naspram toga u razdoblju od 2005. do 2009. godine proizvedeno je čak pet sapunica i 6 sitcoma (humorističnih serija) od kojih su neki doživjeli i po pet i više sezona.

Televizije – proteklo desetljeće i sadašnjost

U svibnju 2000. godine s emitiranjem počinje prvi komercijalni televizijski kanal s nacionalnom koncesijom u Hrvatskoj – Nova TV. Godine 2004. pridružuje mu se drugi komercijalni kanal – RTL Televizija. Hrvatsko televizijsko tržište se usitnjuje, prihodi smanjuju, a HRT se uključuje u tržišno nadmetanje, usmjeravajući značajna sredstva u komercijalne forme poput dnevnih sapunica i sitcoma. Ravnoteža između javne svrhe i tržišnih prioriteta uspijeva se održati, s manjim ili većim uspjehom, sve do 2007. godine kad nastupa kadrovska, upravna i finansijska kriza HRT-a. U trenutku nastanka ovoga dokumenta poduzimaju se naporci oko njegove finansijske konsolidacije i reorganizacije, a u pripremi je i nov zakon o HRT-u, pisan s nakanom da osvremeniji ovaj veliki sustav i učini ga učinkovitim i proceduralno jasnim.

Razvoj

Za vlastito dobro i za dobro ukupne nacionalne audiovizualne proizvodnje HRT će u idućem razdoblju nastojati konsolidirati svoju igranu i dokumentarnu proizvodnju kao i proizvodnju za djecu i mlade. Također se mora osposobiti za međunarodnu suradnju i razviti mehanizme koprodukcija s drugim europskim televizijama. Nužno je unaprijediti i razinu međunarodne prodaje/razmjene programa. Cilj je, dakle, ne samo vrednovanje nacionalne proizvodnje već i prisutnost Hrvatske u svijesti međunarodne zajednice.

Komercijalne nacionalne televizije

Komercijalne televizije s obzirom na podjelu prihoda na sve slabijem TV tržištu, koje ne osigurava ekonomsku održivost, teško izlaze iz okvira 'niskoproračunske' zabave.

Kao dodatan problem hrvatske audiovizualne industrije pokazalo se pitanje specijaliziranih nezavisnih televizijskih producenata ugroženih položajem na oslabljenom tržištu te pozicijom koju im je odredio zakonodavni okvir. U sljedećem razdoblju nužno je riješiti njihov status – bez sređivanja toga problema domaća industrija neće moći napredovati. HAVC u ovom slučaju također mora preuzeti svoju odgovornost.

Elektronska difuzija – posebni ciljevi:

- provođenje zakonskih finansijskih odnosa televizija i Hrvatskoga audiovizualnog centra;
- povratak HRT-a (i stupanje komercijalnih televizija) u koproducijske odnose s kinematografskom proizvodnjom;
- oporavak domaće televizijske proizvodnje igranih, dokumentarnih, animiranih naslova te osobito naslova namijenjenih djeci i mladima;
- poticanje kulturno vrijedne televizijske proizvodnje putem mehanizama HAVC-a i suradnje s nezavisnim televizijskim proizvođačima;
- potpora javnoj televiziji u obnovi ljudskih resursa, primjeni novih znanja i osposobljavanju za međunarodnu suradnju;
- kvalitetnija potpora televizija u izravnoj promidžbi pojedinačnih kinematografskih naslova;
- kvalitetnija zastupljenost filma kao teme televizijskih debata, vijesti, prikaza, najava i obrazovnih emisija;
- povećanje zastupljenosti domaćega i europskog filma u programima.

Elektronska difuzija – načini ostvarenja postavljenog cilja:

- prilikom izrade i donošenja novoga zakona o javnoj televiziji i drugih akata, a osobito prilikom izrade temeljnoga petogodišnjeg ugovora između HRT-a i predstavnika državne vlasti, voditi računa o mrežnoj međuovisnosti, tj. potrebama hrvatske audiovizualne industrije u cjelini;
- jednostavnim modelom interakcije: suradnjom u proizvodnji i medijskoj promidžbi djela nastalih u javnom sustavu ustrojenom oko Hrvatskoga audiovizualnog centra pojačati razinu i kvalitetu ulaganja televizijskih industrija u domaći audiovizualni proizvod te ubuduće poticati izravno ulaganje HAVC-a u vrhunske televizijske proizvode, osobito u njihov razvoj i međunarodno umrežavanje.

1.6. Referalno dokumentacijska djelatnost

Referalno-dokumentacijska djelatnost.

Tijekom proteklih 20 godina razina pouzdanosti javno dostupnih podataka o proizvodnji i prometu audiovizualnih djela u RH neprekidno opada. Povećanje broja produkcijskih tvrtki, televizija s nacionalnom i regionalnom koncesijom, operatera kablovske distribucije, kao i razvoj novih produkcijskih i distribucijskih platformi uzrokovalo je pomanjkanje točnih podataka. Ne mogućnost da sustavno i analitički pratimo repertoar kino-mreže i programe nacionalnih televizija ujedno znači nemogućnost vrednovanja djelatnih politika i učinkovitost mjera za provođenje željenih strategija. Točnost, raspoloživost i relevantnost podataka temelj je suvremenog javnog promišljanja audiovizualnog sektora. S tih osnova RH je preuzela obveze prema Europskom audiovizualnom opservatoriju, krovnoj europskoj organizaciji za praćenje statistika s ovog područja. Uvođenje temeljitog promatranja i prikupljanja bitnih podataka iz audiovizualnog sektora stoga postaje važna zadaća. Tu je zadaću moguće realizirati u koordinaciji Hrvatskog audiovizualnog centra, Hrvatskog filmskog saveza, Vijeća za elektroničke medije i drugih državnih, javnih i profesionalnih tijela.

Referalno-dokumentacijska djelatnost – posebni cilj:

- u suradnji s Programskim vijećem HRT-a, Agencijom za elektroničke medije i Ministarstvom kulture osigurati zakonitu dostupnost podataka, osobito iz javnoga sektora, čime će biti omogućeno kontinuirano praćenje realnoga stanja.

Referalno-dokumentacijska djelatnost – način ostvarenja postavljenoga cilja:

- u okviru referalno-dokumentacijske djelatnosti Hrvatskoga audiovizualnog centra i koordinacijom s Europskim audiovizualnim opservatorijem, Državnim zavodom za statistiku i Agencijom za elektroničke medije organizirati koordinirano prikupljanje relevantnih podataka o audiovizualnome sektoru;
- dovršiti započeti projekt očevidnika producenata, audiovizualnih djela, distributera i prikazivača pri Hrvatskome audiovizualnom centru;
- pokrenuti izdavanje statističkoga godišnjaka koji će pružiti pregled svih aspekata audiovizualnoga sektora u Hrvatskoj.

2. Širenje filmske i općenito audiovizualne kulture te specifičnih znanja vezanih uz audiovizualno stvaralaštvo

Posebni ciljevi:

- povećanje participacije građana u svim oblicima audiovizualne kulture;
- povećanje participacije mladih naraštaja i opće populacije u programima medijskoga obrazovanja;
- skrb o neprofesijskome audiovizualnom stvaralaštvu;
- povećanje participacije filmskih profesionalaca u programima daljnega stručnog usavršavanja;

- suradnja visokoškolskih ustanova i Hrvatskoga audiovizualnog centra, ali i drugih čimbenika u audiovizualnemu sektoru, u proizvodnji završnih projekata BA studija te diplomske MA studije umjetničkih akademija u Hrvatskoj;

- poticanje daljnega obrazovanja filmskih profesionalaca putem postojećih međunarodnih programa stručnoga usavršavanja, naročito onih koji se odvijaju u okviru Programa MEDIA;

- poticanje izdavačkih programa koji se tiču područja audiovizualne kulture;

- osiguranje kontinuiteta i razvoja domaćih filmskih festivala i audiovizualnih manifestacija.

Načini ostvarivanja postavljenih ciljeva:

- suradnjom Hrvatskoga audiovizualnog centra, Hrvatskoga filmskog saveza, Hrvatske kinoteke i obrazovnih institucija u okviru zajedničkih obrazovnih inicijativa na području medijske kulture;
- sklapanjem sporazuma između Hrvatskoga audiovizualnog centra i visokoškolskih ustanova na području audiovizualnih djelatnosti o suradnji u proizvodnji završnih projekata BA studija te diplomske MA studije studenata umjetničkih akademija;
- financijskom potporom sudjelovanju hrvatskih filmskih profesionalaca u programima stručnoga usavršavanja u okviru Programa MEDIA;
- financijskom potporom organizaciji programa stručnoga usavršavanja filmskih profesionalaca u zemljama;
- preinakom modela financiranja domaćih filmskih festivala i audiovizualnih manifestacija uvođenjem objektivnih i mjerljivih kriterija evaluacije njihove uspješnosti na godišnjoj i višegodišnjoj razini te prelaskom s godišnjega na višegodišnji model financiranja koji jamči kontinuitet i razvoj.

Prioriteti u financiranju:

- programi medijskoga obrazovanja mladih;
- programi medijskoga obrazovanja opće populacije;
- neprofesijsko filmsko stvaralaštvo;
- proizvodnja završnih projekata BA studija te diplomske MA studije umjetničkih akademija u Hrvatskoj;
- sudjelovanje hrvatskih filmskih profesionalaca u programima stručnoga usavršavanja u okviru Programa MEDIA;
- organizacija programa stručnoga usavršavanja filmskih profesionalaca u Hrvatskoj;
- filmski festivali i filmske manifestacije u zemljama;
- izdavaštvo na području audiovizualnih djelatnosti.

U eri izravne i trenutne digitalne komunikacije audiovizualna djela postala su medij putem kojega društva i narodi projiciraju vlastite vrijednosti i identitet. Tehnologija pokretne slike dominira našim životima, a brzina i sveobuhvatnost promjena čiji smo svjedoci svakodnevno kada je riječ o audiovizualnemu sektoru gotovo su nevjerojatne.

Za nas, građane 21. stoljeća, sposobnost razumijevanja i korištenja postojećih tehnologija te mogućnost ostvarivanja jednakopravna pristupa kulturno vrijednom nacionalnom i svjetskom filmskom naslijeđu jednako su važne i neophodne kao što je to bilo opisivanje za one koji su živjeli u 19. i 20. stoljeću. U tom je kontekstu potrebno istaknuti važnost podpiranja svih inicijativa koje pridonose širenju filmske i općenito audiovizualne kulture te specifičnih znanja vezanih uz audiovizualno stvaralaštvo, bilo da se obraćaju mladim naraštajima, općoj populaciji ili filmskim profesionalcima.

3. Očuvanje audiovizualne baštine i unaprjeđenje javne dostupnosti kulturno vrijednog domaćeg i svjetskog nasljeđa

Potrebito je naglasiti stratešku važnost očuvanja audiovizualne baštine te unaprjeđenja javne dostupnosti kulturno vrijednoga domaćeg i svjetskog naslijeđa. U kontekstu poticanja filmske kulture manjka klasični film svjetskoga i domaćeg repertoara.

Hrvatska kinoteka nalazi se u neodgovarajućem finansijskom i institucionalnom položaju. Kinoteci treba omogućiti strukturnu samostalnost od sustava Hrvatskoga državnog arhiva te joj osigurati uvjete za pokretanje opsežne obnove, digitalizacije i javnoga nakladništva vrijedne filmske građe. Troškove obnove filmskoga kulturnog naslijeđa valja uključiti u nacionalni proračun za obnovu kulturne baštine jer su programska sredstva HAVC-a neadekvatna za ovu zadaću – i u smislu realnih iznosa i u smislu načelne pozicije.

Posebni ciljevi:

- dovršiti nacionalni projekt Hrvatske kinoteke rješavanjem njezina neodgovarajućega rezidentnog statusa u sklopu Hrvatskoga državnog arhiva te osiguranjem dodatnih spremišnih prostora kao i sredstava nužno potrebnih za očuvanje i obnovu domicilne građe i adekvatnoga kataloga svjetske klasične;
- prikupljanje, očuvanje i prezentacija neprofesijalne i druge filmske građe u sklopu postojećih aktivnosti Hrvatskoga filmskog saveza;
- osnutak regionalnih filmskih arhiva u okviru polivalentnih regionalnih filmskih centara čija bi zadaća također bila promicanje audiovizualne kulture i razvitak regionalnih resursa na području audiovizualnih djelatnosti.

Prioriteti u financiranju:

- obnova domicilne audiovizualne građe;
- nabava adekvatnoga kataloga svjetske klasične;
- prikupljanje, zaštita, restauracija, prezentacija profesionalne i neprofesijalne filmske građe;
- izrada vlastite internetske stranice Hrvatske kinoteke, koja uključuje bazu podataka cjelokupne pohranjene audiovizualne baštine.

4.Poticanje ulaganja u domaći film, filmsku industriju i izvoz filmskih usluga

Posebni cilj:

- oživiti domaća i strana ulaganja u hrvatski audiovizualni sektor donošenjem cjelovitoga sustava mjera i poticaja za domaće i strane ekipe koje svoje projekte realiziraju u RH, koristeći ovdašnje lokacije te tehničke i kreativne usluge domaće audiovizualne industrije;
- pозиционирати Hrvatsku као земљу за snimanje путем промидžbenih активности те прогресивнога djelovanja hrvatskih producenata i tvrtki za filmske usluge.

Republika Hrvatska još nije donijela mjere za poticanje ulaganja u domaći film, filmsku industriju i izvoz filmskih usluga. Druge zemlje jesu: Mađarska, Rumunjska, Srbija i Bugarska ostvaruju izuzetno visok godišnji promet na temelju ove djelatnosti. Unatoč procvatu 'hrvatske konkurenције', trajne komparativne prednosti Hrvatske (lokacije, zemljopisna pozicija, kvalitetni kadrovi) još uvijek ostavljaju znatnu perspektivu za razvoj ovoga područja. Hrvatski audiovizualni centar, strukovne udruge i nadležna tijela poput Hrvatske gospodarske komore te ministarstava kulture, financija i gospodarstva imaju mogućnost svojim zajedničkim djelovanjem otvoriti prostor za razvitak ove žive i unosne djelatnosti, na dobrobit domaćega gospodarstva i hrvatskih građana. Glavna je prepreka ovoj akciji monolitni model hrvatske fiskalne politike koji je tradicionalno nesklon fiskalnim poticajima.

Godine 2003. Republika Češka je ostvarila prihod u iznosu od 270 milijuna dolara od filmskih koprodukcija, a u 2009. filmaši su u Mađarskoj potrošili 250 milijuna dolara. Porezni poticaji za audiovizualnu proizvodnju od zemlje do zemlje kreću se uglavnom između 20 i 25%. I u Češkoj i u Mađarskoj nacionalni su parlamenti jednoglasno usvojili ovakve mjere, uvaživši strateški interes nacije.

Pomak na ovome području jednostavno neće biti moguć ako se na razini Vlade ne donese odluke koje će značiti određene ustupke u smjeru fiskalnih povlastica filmskoj proizvodnji – po uzoru na europske zemlje koje su se opredijelile za ovakvu vrstu industrijskoga razvoja.

Mjere za ostvarenje postavljenoga cilja:

- izradba i usvajanje paketa regulativnih i fiskalnih mjera nužnih za oživljavanje filmske industrije u zemlji i ponovno pozicioniranje Hrvatske kao destinacije za snimanje;
- koordinirana promidžba Hrvatske kao destinacije za snimanje na specijaliziranim sajmovima za lokacije;
- osnivanje specijaliziranih filmskih tijela (Film Commission) na nacionalnoj i lokalnim razinama čija će zadaća biti pružanje informacija i logističke potpore u cilju privlačenja što većega broja audiovizualnih produkcija u Hrvatsku

Ružičaste stranice: željeno stanje

ovo poglavlje donosi statistiku godišnje filmske i televizijske proizvodnje u Republici Hrvatskoj kakvu valja postići tijekom naredne 4 godine. Kao kriterij uzeti su ukupni kapaciteti hrvatskog filmskog i TV tržišta, kapaciteti hrvatskih televizijskih godišnjih proračuna, te osobito

kapacitet hrvatskog središnjeg javnog kulturnog proračuna. Predviđene vrijednosti su značajno veće od današnjeg. Utemeljene su na procjeni nužnih javnih potreba s jedne, te realnih materijalnih mogućnosti s druge strane.

DUGOMETRAŽNI FILM

Dugometražniigrani film

- minimalno 15 igralih dugometražnih filmova od toga
- minimalno 3 debitantska
- minimalno 3 televizijska
- minimalno 3 namijenjena djeci i mladima

Dugometražnidokumentarni film

- minimalno 4

Dugometražnianimirani film

- 1 dugometražni animirani film svake dvije godine

KRATKOMETRAŽNI FILM

Kratkometražniigrani

- minimalno 30

Kratkometražnidokumentarni

- minimalno 50

Kratkometražnianimirani

- minimalno 20

Kratkometražnieksperimentalni

- minimalno 20

IZVORNA SERIJSKA TELEVIZIJSKA DJELA

(Mimo onih zasnovanih na cijelovečernjim filmovima)

Igrane mini serije i serijali

- minimalno 5

Igrane mini serije i serijali za djecu i mlade

- minimalno 2

Dokumentarne serije

- minimalno 15

Povjesne

- minimalno 3

Društveno-istraživačke

- minimalno 3

Prirodnjačko-znanstvene

- minimalno 3

Kulturno-obrazovne

- minimalno 3

Antropološke

- minimalno 3

Animirane serije

- minimalno 2

Serijsazadjecu do 6 godina

Serijsazadjecustarijeguzrasta, mlade i opću publiku

POTREBNA SREDSTVA ZA OSTVARENJE OSNOVNIH JAVNIH POTREBA U FILMSKOJ I TELEVIZIJSKOJ PROIZVODNJI

KINOPRIKAZIVAŠTVO

Ciljana gledanost

- 5 milijuna gledatelja (broj posjeta kinu po glavi stanovnika – 1,1)

- udio nacionalnog filma 15%,
- udio nenacionalnog europskog filma 20%
(ukupno europskog filma: 35%)

12,000.000 € – Hrvatski audiovizualni centar

20,000.000 € – HRT

(izravne investicije u dramski program, dokumentarni program i program za djecu i mlade)

TV tržiste i video na zahtjev

- dostupnost IPTV usluge i pripadajuće dostave djela na zahtjev: 70% kućanstava u RH

HAVC

Prema odredbama Zakona o AV djelatnosti, HAVC se financira izdvajanjima iz državnog proračuna, te izdvajanjima javne i komercijalnih televizija, telekomunikacijskih tvrtki, kablovskih operatera, kinoprikazivača i drugih korisnika audiovizualne proizvodnje. U uvjetima opstrukcije nacionalnog zakona o audiovizualnoj djelatnosti ukupna godišnja sredstva za godinu 2009., npr., iznosila su 34,000.000 kuna s osnova državnog proračuna, te 12,000.000 kuna s osnova uplate HRT-a, što je tek 50 % minimalno nužnog godišnjeg proračuna za održanje i planirani razvoj hrvatske AV djelatnosti. Državi je na raspolaganju više poluga kojima je moguće korigirati ovo stanje: bilo povećanjem proračunskog izdatka, bilo povećanjem obveznih davanja svih ili samo nekih od brojnih zakonskih obveznika.

HRT

Pod ovdje navedenim sredstvima podrazumijevamo redovni programski proračun kreativnih programa HRT-a namijenjen proizvodnji unutar televizijske kuće, odnosno naručenoj proizvodnji tzv. nezavisnih proizvođača.

Restruktuiranjem sustava HRT-a, te novim promišljajnjem programskih prioriteta, HRT može osigurati ova sredstva. Trenutno HRT za iste programe (dramski/dječji/dokumentarni) izdvaja tridesetak posto manje sredstava, što valja korigirati u nadolazećem razdoblju.

Dodatni izvori

Uz ovdje navedena sredstva HRT i HAVC, ovaj popis proizvodnje također računa na dodatne lokalne ili sponzorske potpore, proračune komercijalnih televizija, te osobito na sredstva generirana korpodukcijskom suradnjom s televizijama drugih zemalja, odnosno razvojna sredstva europskog programa MEDIA.

Usporedni primjer: Danska

Ova skandinavska zemlja veličine RH u proračun Danskog filmskog instituta izdvaja 500 miljuna kuna godišnje, što je deset puta više no u Republici Hrvatskoj. Pri tome Danska javna televizija (DR i TV2) u kreativnu televizijsku proizvodnju ulaze otprilike 6 puta više no HRT. Tome valja dodati zakonom regulirane investicije danskih komercijalnih televizija u filmski, te drugiigrani, dječji i dokumentarni program, investicije kakve u RH u potpunosti izostaju. Ovaj nesrazmjer ukupnih audiovizualnih investicija između dvije države višestruko nadmašuje nesrazmjer između naših BDP-a ili između ukupnih javnih izdvajanja u ove dvije zemlje.

RH: količinski podbačaji i kulturni deficit

Audiovizualna proizvodnja u RH, bez obzira na festival-ske uspjehe i priznatu kvalitetu bilježi ozbiljan količinski podbačaj filmske i televizijske proizvodnje , a osobito one za djecu i mlade. Primjetan je također izraziti manjak u proizvodnji kvalitetnih dokumentarnih televizijskih naslova, bilo onih koji se odnose na interpretacije povijesnih, kulturnih ili prirodnjačkih tema, bilo onih koje se odnose na zabilježbu aktualnog trenutka.

Današnja razina audiovizualne proizvodnje prijeti generiranjem memoriskog deficita i ozbiljne krize pamćenja koju pripremamo nadolazećim naraštajima. Ovi trendovi se moraju značajno promjeniti, u težnji da svojoj zemlji osiguramo kulturni kontinuitet, europski civilizacijski standard , te da ponistimo deficite koje godinama bilježimo u odnosu na razdoblja reformskog socijalizma šezdesetih ili sredine osamdesetih godina prošlog stoljeća.

Hrvatskomu gospodarstvu prijeko je potreban novac od audiovizualnih Djelatnosti, jednako kao što je hrvatskim građanima potreban hrvatski kulturni audiovizualni sadržaj, a kulturnim industrijama uređena platforma za djelovanje i vlastiti razvoj.

ZAKLJUČAK I STRATEŠKI CILJEVI

Ovaj nacionalni program definira situaciju i navodi pet neposrednih ciljeva:

1. osigurati cjelovito funkcioniranje HAVC-a i kontinuitet audiovizualne proizvodnje
2. povećati gledanost i javnu vidljivost domaćeg, europskog i svjetskog filma
3. osamostaliti Hrvatsku kinoteku i omogućiti adekvatnu zaštitu, restauraciju i prezentaciju hrvatske audiovizualne baštine
4. pokrenuti izvoz filmskih usluga
5. digitalizirati kinoprikazivački sektor

Ovaj Nacionalni program promicanja audiovizualnog stvaralaštva izradili su stručnjaci HAVC-a pod nadzorom Hrvatskog audiovizualnog vijeća.

Program je 25. listopada 2010. godine na prijedlog Hrvatskog audiovizualnog vijeća prihvatio ministar kulture mr. sc. Božo Biškupić.

Nacionalni program promicanja audiovizualnog stvaralaštva valja distribuirati nacionalnim tijelima uprave, političkim predstavnicima hrvatskog društva i predstavnicima medija te pokrenuti opću akciju za uređivanje tog značajnog područja.

Hrvatskom gospodarstvu prijeko je potreban novac od audiovizualnih djelatnosti, jednako kao što je hrvatskim građanima potreban hrvatski kulturni audiovizualni sadržaj, a kulturnim industrijama uređena platforma za djelovanje i vlastiti razvoj.

